

Jednotl.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

a x i

a " při rovné platnosti spojených věcí, když se udebá
rozdílu" < sklad ramen a sporáku >

i " když se vytyká nějaký rozdíl"
< dobrý i zlý >

" nějaký důraz" < kuchařka a učitel >

" druh a výhled" < pravda i lež >

" stupňování" < nad pořídila vichuř i hrál >

" chyb." < hádání pravdy i leži > spr. a
" neboť jsou na rovnou
postaveny"

Klav. Por 226

a, i při záporném slovese

[nezapomeně i toho] > sp. amí

[nedáš na lepší chléb, a i bramborů nepřidáš] >

sp. amí

Hlav-LRSU 122

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aby neúcelové'

< Er schaffte sich ein Vermögen, um es wieder
zu verlieren >

skánil majetky, aby ho pozbyl nemysl

< ráno se probudil, aby zjistil, že je bez
peněz >

nejsi

Plat LRS 108

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

achéti

4 zručnost a slovan. jadrnost⁷
#2 54

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aiⁱ mor. slc.
česke teučče' iⁱ"

" i u na's fl = ai >

" i inboustu mi dal = ai >

42 50

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ajfrichtiř

ou byl tuze a.

Hlavni ul. Poraha 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ajupalec 'rubavice'

Hlav. Por. 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

anebo

// aneb // nebo // neb

podoble složi: < hlemýžď aneb vrabec >

< kvord aneb kundra >

< ovce nebo vll >

< ucha neb ořo >

#2 61

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ani jen u nejvyšší části záporu

spr. < Neřekl o tom ani slova >

„Edyž mohl říci uholiž, mnoho slov“

„chyb.“ < O vědecké činnosti nemůže být ani řeči >

Hlavňov 232

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aniž bych chtěl haněti chyb.

Hlav. LRSJ 19

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

213

aniž by

l. indikator

"železná brána"

< Aniž bychom chtěli podceňovat >

214

l. nepodceňujeme

< Nic nepodníže aniž by se obázel >

l. když se neobázel
dokud

Hlavňov

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aniž^v byl "sum'se" negue, neč ani to, ani ono
aniž by byl "nesum'se" ohne daß

< American zidal, aniž stratil Japonec >

špr. a Japonec neztratil

< o něho se nebará, aniž s ním uvalu >

špr. něho si neobává a s ním nevalu

< lázeň síli, aniž by šodila lechtivým způsobem >

špr. síli a nijak nešodí

MORAVSKÉ
HELVETICKÉ
MUZEUM

aniž by
"rozvítězí" bez by

< Vyřil, aniž by mu něco z toho bylo bývalo,
leže Vyřil, aniž mu co slo >

HZ 47

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

adres

stř. + Mor.

pal feminizováno : adresa

Hlav. Pos 169-170

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aufrechtig

že mu nebyla a.

Hlavice Považka 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bank

podle jiných jazyků změněná v ta banka /
ještě v Diegrove slovníku bank // banka

Hlas 169-170

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bar „fölné zni“

at si je bar jak veličy'

(nevím jak veličy', sebe ve tvu')

HZ 50

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

baraniti / na - tomu co

'zhlédati, vstýpiti, že by tomu i 'baran & rozumel'
"roučnost a slova-jadrnost"

HZ 54

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bati se před ky'm "cize"
spr. koho

Hlav Por 219

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

báti se před svým
spr. doho

Hlav Nov 196

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

báti se před Eym
"roučičí" zohs

HZ 49

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezohledný

l. přisný, strohý, nesetrvý, krutý, neustupný
bez milosti, bez milosrdenství

Hlav. č. 192

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpečně máte, není dvoje máte

„podivná složená“ m. často

Hlas Pev 218

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezprostředně
"kdalo by se nenahradišelné"
ale často by stačilo: přímé, hned, samo

Hlaváčková 204

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

besede ve své kartě na Mor.
„jako že nehráje, nejde ssebou“²
Hlav. Dov. 166

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lidovosti

„nepřeluc“ u. veselosti

Heav Row 148

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bicovati metlami
spr. šlehati, ursohati

Nov LŠU 80

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bláha (věcna')
zavěšl Sušil u. dlouhého bláženost

HZ 53

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blahoslavený

"jazyci forounový nebo vyzváněný chvalozpěvek o Panně
Marii a její důstojnosti"

nemístné superlativ: nejblahoslavenější
snad foelle beatissima, ale v lat. slovo jazyky "ozvučeno"

HZ 20

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blízko k městu
"zvrátnějš" : městu

HZ 49

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bloudiči'

leže bludná' ovce

HZ 48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bod

bratři tři bodu

des trois points

„bratři“ bratři trojbod

HZ 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bohaté' slzy reichlich
spol' bojné'

Hlav- LPSU 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bohatý' je o věc^{vv}ech dobrěm, v čem záleží' bohatství'
resp. věc jest bohatá na obříže
bohat na starosti
na vši

Hlav. slov 139

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bohatý cíl podle Reich an
(město b-é divadly)
nevhod.

Hlav LRSJ 700

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bohatý na vši
odsudeš

Hlav LRSJ 79

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

boldá'

nehod. < těch kousků (ničemuž) bylo a boldá'
ještě bude mnoho >
„přeje si snad, aby bylo 2⁴“

Hlas LRSJ 78

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bolem' hlavy

uidi —

podle Kopfreizmerzen haben

lid: cloveka boli' hlava

Hlav LKŠJ 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bot

stě. + Mor.

podle la botte

→ bofa

Klav. Dov 169-170

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bránil 2

nevhod. gen.

Hlas Obv 216

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bratř

chyb. bēřēs... , do souce i bēřu, bēřou

H2 43

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bratři Lázeň, Soupeš, Číž

Spř. Soupeš se, 5-10-
uvivati Číž

Hlav. Pov. 193

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bráti léč s. uvažati
minerální vodu s. píti

Hlas Pev 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bratři minerální vodu 1

l. pít, užívat
voda se připravuje bere - chuťná

Hlas Prů 192-3

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bratřích zrost
<svornosti' male' věci zrost berou > ^{u Wintera}

~~z~~ l. kostou

Hlav No 195

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Brěza, řepa „rustičalní“

// brěza, řepa „vyzábě stihlé“

Hlav. por. 77

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Brno

Spr. t-

Heav. Pov. 1212

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bůh sám ví.

nevěd. m. kdo ví co

Hlav LRSJ 78

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti 2. sq. fréz. 5

< Co's (cojri) wrobel, Jano, zleho >

Hlavinda chvati pro zamereni frizevu

HZ 61

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti s ses

doporučeno

↳ jak jsi se měl > l. ses

↳ haws je děla >

↳ v rozloži vychovatel's nebyla >

Hlas Pově 180

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lyti 3. sg. přel. jest

pro zaměření hrábků

< furdin je umělec, spř. jest >

#2 61

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti

m. dlsuhels

foend ziv budu
zol. ve rčen' záformu

bratsi jak ziv

#2 54

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti
212 je + slovesa vinná
212 chyb.

< Jest viděti zelena' střecha >

spr. zelenou střechu

< Keč byla slyšeti >

neč^v bylo slyšeti

< Dech jeho byl cítit >

deh^v bylo cítit

< Brozny jsou cítit po pilinách >

brozny^v je cítit

< Barva není rozoznati >

barvy není rozoznati

< Vicholú zdola neprav viděti >

nevi^v viděti

X spr. < Jetelina je sušit a svářet >

< Oběd je varit >

ma' se něco činiti

MURAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUSEUM

byti k³ + subst. verb.

losy jsou & dostali

byť & pronajmání

ušet ucho & vyřzení

Spn - na prodej
se pronajme
vyřdit

sov. věm - 24

Hlas LRSU 129

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti s to

< k tomu, seč jsem > spr.

Hlav Pov 208

chyb.

seč mohl

seč síly stačí

stálo za to seč nejfolklornější se navr^udit
na lodi (Fríc)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti s7.

jest mi s podivenim, s potesemim
bylo by s pravdou, s krichem "c" s
"cizi", "cosi strojenets, drchavets"
lid: je mi divus, podivus
bylo by pravda ...

Hlav LRSJ 124

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byvati

[dosud zde nebyvalo
lefe nevidáno // ještě tu nešlo >

H 2 59

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Carice

„kroučie a dištojue“ carevna

HZ 43

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Cernouchi

tautologie : necel ani slovem

Hlav Nov 137

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

152

celý - všechno

"nesnadno již stanoviti, kdy to, kdy ono"

< celý = všechno svět >

↓
"ve své kmotě,
ve svému prostoru"

→ "všichni lidé"

< jsem všechno nesviť, zduceň > ~~Hlav Por 452~~
sr. tout malade - ganz krank

153

< to je vše > voila tout

< hořela všechna ulice
ala' ulice

< všichni lidé
pozářiti, rozprostraněnost >

< rozdál celý majetek >

sp. všechny
ZEMSKÉ MUZEUM

< te' myšlenka věnoval celý život
všech život >

< delka, doba života
c všechny snahy a
prace >

Hlav Por

citula & něm. Ziegel

l. mor. titula K tegula

Hlas LRŠJ 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cigák

res. X mor. "šitá a měči" cigák

#2 41

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Cimbáři

řada cimbá' 'zplá'u' roven'
aktualizované

HZ 18

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozbiti na simple camp germ.

Hlav Por 150

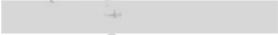
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co

< nechci s nim nic mít co činiti >

Lu Luu

Hlav Pov. 195

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

154 CO

u. jeví, který na úor.

< podmínky, co zbratit píčet >

< go-li to (ten), co spadl s aeroplann >

výhoda: nemu' se rozlišovat který jeví

Hlav. list 154

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co chvíli

Spr. co chvíle

Hlas ^V LRSD 117

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co — to byl

< co na tom bylo nové, to byl smysl pro realnost >
spr. bez vytkení

Hlav-LRSU 106

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co to byl za člověka
"přemurované"
m. "obyč."

co to byl za člověk

co to do něho vlezla za pyčha

Hlav Pov 225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co ti bylo za svateho,
spr. za svaty'

Hlav LRSJ 117

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co to je za člověk
za muzika

v ulov. : požaduje se aruz.
porušen lid. vaxby

Hlav LRSJ 112

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cop k něm. Zopf
mor. helík, stc. l-

Hlav. Pov- 147

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cop něm.

l. mor. lilič, stě. lilič

Hlav- LRŠJ 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Coz vatař. skrupiči' vlv lat.

< Coz ma' g'ri vecholnou pýchou každé'
tulavice >
histizovako

Heav LRSJ 102

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

curati

sice zvucne, ale cizi'
lefe s'ubati // tr'ebati sebou // chneti se
HZ 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Супанина

Kuffen
Hlav Post 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Cupamina

2 zupfen

i když je to zvonice, tak předurč frá'sua

HZ 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cupati' cupawiceu Zupfen
m. tr'a'snibi pl'atur v tr'a'sna

Hlav Pov 148

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cupati z ruffen

i Schz je to zručie, dat prednost tráviti

HZ 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cupati, cupanius, rozcupovati' Zuffen
p. mor. trásuti, trásua

Hlas LRSU 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

světočet

číslo:

Hlas IV 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čap

německé děti nosí šortky - česká vlna

Hlav Pout 188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

v
čas

remaké z tohoto času, sp. na to Edy

HZ 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čas k čemu Zeit daru
mor. učit na to kdý

Hlav. Por- 104

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čas mlti & tomu

podle Leit daru čes.

X mor. mlti uáč Edy

Hlas Prv 104

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čas
miti čas x miti čas

ovč

čas: "veliká a všem společný čas"

"chvilé", "přiděl časů naplněný svou prací"

"Když tanovou chvilu máme nebo nemáme volnou,
pak máme nebo nemáme čas"

žub.: vklad nepřítelů jasný

Hlavinka, Věkovatě Ghe'
listy 19, 299

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čeliti nedávno přišlo do věci
nevhod. čeliti proti čerwu v hrusni
"suehodněno, pohozeu"
bežně bubit čerwa

Heav 100 144

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čeliti čerou ve stromě,
„moder“ vyjádřením

Hlav LR SJ 92-3

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Černý Edm

l. vraný

Hlas 100-138

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

červená ložka,
m. myza

Hlas 100 138

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ci X nebo
↓
při obázece
↳ bylo se osídlil,
on ci ty? >

↓ při rozdílu
↳ jeden z vás se osídlil, (bud) on nebo
ty >

Hlav LRŠU 122

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

činy z toho pošleby
mich

l. pošleborati se

Hlasbor 194

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

činit + adj.

< snafam' čini' moreš jarný
oči' bystré >

l. jarní
bystrí

Hlav. Pos. 195

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

po Čtveru

lexl po všem Čtveru "chybně vedené"

Hlav-Pos 167

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čtyř

výslovnost št-
mor. čtyry, -nem "lepší", ne. čtyři; čtyř pro
pohlže s výslovností čtyřshoda, čtyřspicžem
frickly, rody

Hlav 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čtyři pro svojí rod.
proš. lid. věci.
Hr. LRSJ 6Y

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čtyři

jeť je tento tvar pro všechny rody starší a správnější
tvaru gramatiky našeho slavotvorného jazyka
H. se přimlouvá za jeho obnovení

„šestý vrtol“

HZ 34

50

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čtyřicet, -iti

"spis-jazd oblibuje širni' kladz"

H2 50

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čtyřnohý'

lid evanějši'
" "

čtyřnohý' // čtvernohý'

H2 42

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Střepice

doklad káprto zřazených včasu⁷

H2 43

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Chřestěms - Evrofon
radiofonické

„ubrá' chuti & dalsim obem'“

HZ 64

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čtyřlístek

„doklad naproti zřezání v lesu“

H2 43

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nejít
nejde to dál ^{pus} „z náčikletu kupte“
s. nelze vyprávět, jako nikdy, není z věře,
všichni se diví ...

~~_____~~ Hlav LRŠ. 196-97

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dáleto

pam' dáleto uodveta' "počevu"
bei weitem, lange
mer jinda, jindova, kdy

Hlas Nov 104

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

daleko uodlveklá'
postli bei weitem, lange
mor. dabuo

Hlav. Pov. 104

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

daně

ces. - n -

germ.

Hlas Poo 121

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dati x rehati
Smešuje se

Har LRSJ 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dati rozích dolu
[Klobouk]

l. solci rozích
meduosti Klobouk

Hlas Prv 195

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dati rozích dolu
J. Kufner

dati co pryč
l. prodati, roz - , darovati, zahoditi.
Hlas Poo 195

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dati pyč

l. od hoditi, prodati, darovati, propustiti,
za
neživoti, vyhnati, vyměnit, zbavit se
čeho

Hlas LR 51 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dati požehnutí
"stačí" požehnutí

Hlav. Pov. 195

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MÚZEUM

1951. 11. 21. 6. JEDEN ČLÁNEK VYŠLAPEN

1951. 11. 21. 6. JEDEN ČLÁNEK VYŠLAPEN

1951. 11. 21. 6.

1951. 11. 21. 6. JEDEN ČLÁNEK VYŠLAPEN

1951. 11. 21. 6.

1951. 11. 21. 6. JEDEN ČLÁNEK VYŠLAPEN

1951. 11. 21. 6. JEDEN ČLÁNEK VYŠLAPEN

1951. 11. 21. 6.

1951. 11. 21. 6. JEDEN ČLÁNEK VYŠLAPEN

1951. 11. 21. 6. JEDEN ČLÁNEK VYŠLAPEN

1951. 11. 21. 6. JEDEN ČLÁNEK VYŠLAPEN

1951. 11. 21. 6.

1951. 11. 21. 6.

dati přijíti & mordu

gr. dofušiti

Hlav. Pov. 195

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dáti se

↳ to se nedá o koleno zložit > „nepřístělné“
spr. táhová věc se neláme o koleno, nelze
zbyt. ↳ při bližším pozorování dalo se seznáti >
„spatřiti“: bylo seznáti.

↳ tu se nedá nic dělat >
spíše: neschází tu je škoda co dělat
vše uvaž.

Dritela Gibauerova vkladu věst

↳ dále si uděláti nový oběd >

↳ dáti se oblažiti >

↳ udeji jistě nějakou lyti >

↳ udeji nám zahyvnati >

Hlav. Por. 759

dáti se

"chyb. a zřt. "

↳ to se dá snadno rozhodnout >
spr. to je snadno rozhodnout
to se snadno rozhodne

Hlav/Bo 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dáti si líbiti
řici

„nelze dobře pomysliti“
Hlas Pror 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

děda

„nemohu“

m. děd

Hlav. Por. 162

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dělati: 'tvářiti se'

spr. dělati se

< dělal, jako by chtěl dále jíti >
spr. dělal se podle Ex tat, als ob

na mor. dělati se v žive' řeči

Hlav. Bor 214

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

delati:

poznate, s Elym máte co dělat
v před. z ruz.

proti "vici ja"

HZ 63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dělati vašy
l. varuporati

Hlav Pov 194

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

di'z <nehospodárnosti upadli do dluhů>
"obřel", "čpi' cizotou"
Hlas LRSJ 79

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ptáci di'l ulebēti, di'l bledēti žár vyjeveni'
nyu' pu i dilem, sčdsti.
Hlas Poo 172

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dlouho neviděl: toho
sp. dávno

Lange

Hlav. Pov. 150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dlužití se nezříteľne
vydlužití si dítě

Hlav LRŠJ 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dlužiti si = vyprávěti si

X — se = zadlužovati se

Hlas Piv 155

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dlužití si knihy z knihovny
neopr.

Hlav. Pov. 155

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dlužník přijmenování, dlužník
vltv debet, schuldig?

běžně: jobřeba + inf.
mít, být povinen

flav LRSJ 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dušičko dne heutigentags
p. za duška, dne
Hlav 100 140

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dušni

d-ilo due

heutigentags

heututage

sp. dues // za dušiča

#2 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

něčeho býva' doboha (do Boha)

nevěd.

" < seuzaci' napiše se ještě do Boha >

spr. < obili' se wrodilo do Boha >

Hlas Nov 139

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobré' zrodit.

↳ chci jen tvé ho dobré'ho > „dlé učen.“

l. mor. ↳ vyplín to dobro s sebou

Heav 100-104

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Dobré zprávy.

v Č. [chci jen trochu dobrého >
podle něm.

mor. vyplácet dobře s tebou

Hlaváč 104

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

144 docílití

5

směr: "novějšího původu"
nevhod. ← strom docíljuje znašněto stáří →
l. docíljuje

Hlaváč

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

docilovat

"modem" 4

Hav LRŠ 193

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dočítati se ceho

se "nemístně"

mor. dočítal ceho

H2 58

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobromady

fir. scházeti spolu Dobromady
spr. scházeti se

„cize a vozbučie“

H2 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[doleh'jici']

svučně: dolehlivý dřevod (sušil?)

HZ 48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

domo brana

ze slovicu brny

HZ 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dopachdčiti

„zručnost a slovan. jacobnost“

#2 54

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dort stě. Mor.
podle něm. die Torte → ta torta
Hlav. čar. 169-170

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dosahnutí cíl

spr. cíle
Hlav. por. 216

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dozjišta

bratčiji dojišta, zajište'

Hlav. Pov. 172

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dratav

spz. -t-

Har. Pov-122.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

drobiček vlna
drobiček polevky (z. winter)
rozpor vyznamu

Hlas Nov 141

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

drzíti pohromadě

< oděv nedržel více pohromadě >

— hielt nicht mehr zusammen

~~HLav~~ LKŠJ 129

spr. už chátral, drávil, trhal se

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[dváseti] psy
vhodnější

Hunde halten
mit
HawDoo 194

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

držeti slovo
slib

✓
#prijmouti do č. #
Hlav. Pov. 188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čapeti

čepě u~~o~~ čapouti / čapeti

4!

H2 43

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dulka

*fiti jako dulka
aktualizované*

HZ 18

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fajru (ps. feiu)

upřesně se pro Eratlost

HZ 52

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

famfrůchy germ. s čes. -ň-
Havlov 121

[řabátec přes brněmí
stněm. wäferrok + frau. famfrůche 'brěbra']

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fedrovati

germ.
Hlav. Por. 150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fedrovati

„nevolasue“ , přebrže stare'
H2 50

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

finta

germ.

Hlav Pov 150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

flak

z něm.
kváci bratřovti

Hlas Pout 172

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

flek

sice rucně, ale dat^y přednost svou čes.

HZ 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

flinta

sahodibi flintou do žita
"rukudjisi' gerem."

Hlas Pová 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

flott

upima' se fu bratřoř

HZ 52

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

forota
uklusi' do foroty

Havířská Pováha 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frajer (ka) ve slo

germ.

Hlav. Por. 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

drahému

Hlavinka Tovača 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

francouzština "obluda"
l. francitina (x francitina "lingua franca")
Hlav. Por. 173

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frei

sice známe, ale dať předat slova čes.

HZ 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frmol
něm.

Hlavinka Povala 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

first 'forád'
lucali drahtosti

Hlas Por 172

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fyřkaňe

germ. s čes. -ň-

1/11/1870-121

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

H

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hadry „dle něm.“
mor. spr. hadra

Hlas Pová 103

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Handwritten signature

haftelmacher

počítá'jad h.

prizato
nemí čes. vřaz

H2 18

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hajiti 2

nevlad. gen.

Hlas Pev 216

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

halteri^v na ryby

fr. sádek

áčholi Hus vyuzoval nov. slova, ironi' omdle tohoto slova
užíval

HZ VII - VIII

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hastěvíti

gr. - ste -

Haršov 122

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hledati 2

nevhod. gen'

Hlav Por 216

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hlídač
noční h.

spr. pomocný

HZ 59

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

službu'

"vrzáčel"

vakazuje s slovem službu'

Hlav. Pos 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hluboce citící duše

"správněji" hluboko : „znací pohyb postup citu
do nitra“

Hlav LRSJ 87

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hlucha' kopřiva
"rovnohladné" s Taubnessel
Hlav. Pov. 186

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

! Konec Aug 1866

hnevati se X zlobiti (se)

Směšně &

(Kav. LPS J 121

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hruj, smeti

[peněz jako hruje]
peněz jako smeti

podle Geld wie Mist
Klav-Boo 188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[Hodlá' se]

zvůčnějí roobgismem hodlívý'

< Slovná zřívá fěšic' hodlívě' fřo paterky >

HZ 48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hodnoty

Wirdenträger

Hlavinka Povaha 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hodnověný' u. věrohodný'
Hlas Pová 202

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hodnověrný!
upraveno z divočie zvončersti

H2 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Hodouso, hodouby'
doporučeno m. -n-, -m'n-
Hearšov 121

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

holý (hlava, noha, ruka, stěna)
x nahý 'co je hauba uiti odkryté'
smišty se Hlav ~~185~~ 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

horní x dolní
vrchní x spodní

157

< Horní, Dolní, Lohousy, horní, vlny, návesti, patro, světlonosa,
dolní, lomosa >

152

< vrchní voda x spodní >
< -o- oděv x spodní >
vstupy

Hlavová 152
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hořce uvařiti podle bítkov
č. 103ce

Har. Pov. 188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

horci'

zvonič a sfr. horanci'

HZ 48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

• hotov

udělati co hotovo

l. dodělati co, zhotoviti co

Hlav-Pos 195

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

číslo 17

byti s jídelnou č. 17

č. 17
Hlav. Pošt. 195

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hotov byti s cílem
< s varením >

l. máti uvareno
do —

Hlav. Ro- 794

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hotov

až bude hotov s očistkou

středě: až očistkou

HZ 57-58

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hotov býti s cílem

l. do^{ut}řiti, dožeh^liti, doorati; do^ula^hiti.

Hlas LRSJ 129

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Hradišc^v - a ... u Slova^{ku}
Hlavina chváli' m. - išk

Hlav. Dov 166

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hráti housle, kytaru ...
spr. na housle píseň

Hlas-Box 196

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hráti v early manyá's

Spr.

Hlas Piv 196

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hrdloužití < v hrdlo chátě
zbyt. dloužení slova

Hlas Piv 177

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Hrubý! + název obce

Groß

Stručněji bez adj^o

[~~Hrubá~~ Senica ; Malá Senica → Senice >

HZ 53

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hřbet

lid vplavuje „zoučňeň“ : hřbet

HZ 1/2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hrbitov

lid z slovy "končueji"

AZ 42

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hráček

lid vyloupený „zoučňáci“

H2 42

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Amot

lid vstane "zoučasti": Amot

#2 42

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chmel

v Č. podle stroj
na hor. podle hrád

Zvůčňení

H2

30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chrániti 2

revhod. gen.

Hlav. Pov 276

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Charpa
u. živeho charpa zvečias!

HZ 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Chřtán

vzniklo „z wellbale“ a uznale „výstavnosti“

HZ 37

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chudý Ea

sp. -der-

Hlavňov 122

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chut

Každý' po své' chuti
"nouvolně" s

jeder nach seinem Geschmack
chacun à son goût

Hlav. Poč. 186

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chut^v

s chutí roste apetit

Heav LRSU 80

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Chutor

zbyt. ruskous

o: Kotar, chatrč

H2 63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chybí pouze na vytválení
l. vytválení

Heav-Box 196

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Chyběti na *Łodkodlaowti* >
spr. *odkodlaowti*

Hlav *Por 220*

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čtyřlístek za soubor
spr. soubor

Hlav. Pos 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

i v zápor. větě m. ani

↳ světlou částku nepřije se najísti >

sp. ani

↳ V ceně sbírce zprávy nechybí i bystré postřehy
věcně >

sp. ani

Hlaváč 2017

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

i ja'

"vyhybati se"

< i ja' se na to tešim > l. také se tešim,
podle lat. et ego, v němčině uen'

Hlav. Pos 276

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

2 + zájm. osob.

Skřt: Eto mě vzma' před lidmi, také jej vřna'm před otcem svjm

nyai: toho i ja vřna'm

slouan. také x pordeji' i ja podle lat.

HZ 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

i v zápor. věte

sfr. ani

Li u nás by nešodilo "sarfanie",
sfr. ani u nás >

i nemá přízvučku,
proto přízvuk
silnější

H Z 59

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

idea

gen. idey

jez může byt

gen. -y

gen. "nespr. - nemožný"

Hlav. - Fo

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

skued (V. Moravské)
Svatceji skued

Hlas Pvo 172

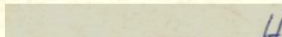
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ja'

ditve: < byl jsem tam >

v době, kdy svobodný člověk ... klaců si své »páči« do přední »

< ja' tam je >

HZ 14

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-jak fočnu. gozda
slovauska' vidue

fol. jak nevytoun [les] 'jestliže nevyšácejí'

HZ 64

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

žármitě

„raději o věcech mýlých, než žármitě“

„nevhod.“ Žármitě ho dopadne, zabije ho >

Hlav. list 135

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jako // jad
zabranovat liatu

< jad obrazu kuzdra >

HZ 61

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jednité

< wzeło ho, ja chybil >

sp. Edyž, Edyži

Hlas LRSJ 129

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jabotka mor.
čes.-jeh. tábor, částice souvztažné
Hlav LRSJ 129

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

játo
u lom. než nepu spr., ale i zvuc.

< jinde hude játo u nás, spr. než >

172 61

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jarmačů zborů, jarmačů
niž. jarmarečů, — 12

Hlav 100 173

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

január

in. január

ujalo se pro Bratislavu, sr. vyřevění! tak

HZ 52

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

garman? (titul y-)

u Durycha

neima, jemucho smyslu pro fel a vici j-a 7

Hav Kult 38

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Martin Jiránek

jarus

u Sušila

Hlavní doporučení pro zveřejnění

H243

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jeden
přivraceti se s jedné strany na druhou
mor. spr. s boku na bok
Hlav. Dov 102

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

218 jedine^v

doporučuje se spr. jedine'
"lepší jsou určité tvary"

219

↳ jedine tato filosofická systéme usporoži
správněji ↳ tato filosofická systéme jedine

↳ jedine Bůh může něco stvořit
l. jediný Bůh // Bůh jediný
může stvořit

MORAVSKÉ
ALPSKÉ
MUZEUM

jeuž

u. když
pohřívadls

L uech politiky, jš uerokumls ✓

"Spr." Sdyz
pohřívadls

hlavice LRSU 105 ✓

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jeuž

u. kde
kdy(z)

< v domě, v němž fošil pes > - 4
"raději" trochu méně přesně: kde
< v době, v níž ... > l. kdy(z)

Havůva LR 50 106

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jeurě v nepřevzrh nebáči vstáti.

čestně "přihlašne" podtrádovani' nestuši "

< Čekal na pomoc, jež však nepřicházela, "sfr. a zvoně" Čekal (si)

pomoci, a nestla

// ale nepřicházela

< vROUTE stoleh, na němž ulsy, sfr. (a) ulsy na něm >

#Z59-60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jiti tak daleko
Jed' do nejde

so weit gehen
weiter geht's nimmer

l. troufati si, osmeliti se, odvaziti se

Hlav'kov 193

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jižní dolů, fyzic, ven [o skorně]
spr. pustit, slézt, zružit

Alas 100 194

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jit o co, bízet o co "ovni bus"
sr. es handelt sich um, agitace, il s'agit de
es geht um "společný majetek"

gde oč X řeč je o X je dva se oč
móda, v nejmenších spojeních

<jde o jazyk, o dějiny Evropy, o hist. chyby,
o objev talentů, o záměnu osob ...>

Hlas LRŠJ 98

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jízdní lístek

"wördo ... fučí' a brčí' fahrschein"

"Edosi jízdní lístka"

// fahrschein

zrušeno je billet

nutno najít lepší des. slovo

HZ 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

„jorgelthui“⁴

„frávní zástupce zřaduavý na noční plat“

geru.

Hlavinka Pováha 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

h³

čes. & cemu to
mor. nač

Hlav LR5J 122

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

k³

praviti s sobě

l. praviti si v duchu

Hlas Pova 195

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

k³ [*šacine*]

š svrti nemocu spr. na svrt, na úmor
(na podiv ruzně jim uklouz)

Karlov 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

k³ [učel]

pozvatí k procházení
k obědu
"doba"

sp. na procházení
na oběd
"druhá polovina"

Hlav. Pov. 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

k poskytnutí spr. na^y
Hlav. Pov. 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

k³

k činnosti, tramey r Ča v mor. mor.
Z. Winter, mor. Inač

Heav Br 104

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

k čemu patří v Č a v novinách udr.
s. morav. uac

Hlav. Dov. 104

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kafedim
— olej

"beloupe" "

Hlav. Por. 202

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sam lebe ayudetičny

Marat: (v) Parizi, dojel jsem tam včera >
nikoli Sam jsem dojel

Hlavice LRSJ 105

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kancelář m. d. sk., Mor
př. změněno na ta z.

Hlas Pov. 169-170

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kaucelář

masl. → sem.

ústup zručnosti

HZ 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cancelátory' símel

prájeato, není od. 1712

H2 18

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kaňk
g

germ. s -ů-

Hlav. Por. 121

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kart. slč. + Mor.

paš feminizováno : barba

Hlas bar 169-770

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čarotání

filii jar 2. bürsten binder

čistina má domáci výraz: jaro duchoff syzel // soudek

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kázání ^{zouba'} "něčnická' činnost karatelova"

X kázání "povědný obrak se karatel. činností"

"káže se něco od učitelů kázání, při kázání"

praedicator > předst. "nádech byjnosti"

X praescriptura "kázání, při -"

mor. kázání
a di.

Jeb: kázání - zbytek způsobu starého
nový způsob u slov více než dvojslabičných

čím - hlav. luteránské

MORÁVSKÉ

ZEMSKÉ

MUZEU

Hlav. LK SJ 83

Edo — byl to

< Edo tím byl, byla to Klára >

< poslední, Edo se tou starou zabýval,
byl J. Král (NR 276) >

l. bez vytečení

Hlav. KRS J 706

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kdo

u. toho l. č. 1

< je plus saviti nič! to nebude už tvé! >

Hlas Poo 207

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kibic

z nov. student. slangu

šik? se, protože čis. nemá výraz vlastní
"odfadlek p. cizitv. stolu"

██████████ HZ 18

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kilo nesl.

dvě kilo, pět kilo

opr. dvě kilo, pět kil
dvě, tři deka

opr. deka

Hlav. Pov. 167

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kočku

něco je pro kočka

für die Katz

spr. je ua nic

Hlav. Pos 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kolenáčky odprosit

"na slovačku" po domáčku a hoduje desivě
sr. slepačky m. slepo, slepě
m. kolensky, na kolenou

Hlas 151

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

konec předl.

dověst paní do domu na Louci rybníku
spr. Louec

Hlas LRŠJ 124

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Administrace

Gořalpa

čes. x mor. „šiška a měčič“ Gořalpa

HZ 41

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[kostelní mys]

[chudý] jáno kostelní mys] godle wie eine Kirchen-
maus
o. jáno zapuci'u

Hlas Pev 188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hotel

v Č. jedle stroj

na hor. jedle hrád - zručněji'

HZ 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Šoupek

marš. → feu.

ústup zručnost

HZ 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

svíce
lampa

žouří

raacht

m. Čadi'

Heav Pow-148

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kověti dýkudru

sp. z dýkudry

jen ve vzru. ústř. : zřetěvit
dýkudru

~~Haršov 196~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kousava' řeč

něm. m. Štíplava'

Heav LRSU 88

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

147 kousavý vtíp, uvrážka

l. a „ukruejši a jemuejši“ štíplavý

148

blecha štípe, pot svědčí
svěbí

Hlas Dvůr

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kráj
konec adv. [předl.]

Šel na kraj světa spr. ~~na~~
Dovedli fani' do ještě domu konec myšle, ne na konci

Hlav. Por-217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

krajeti nožem < chléb, pecen, maso >

X řezati nožem, fillov

"chyb." řezati chleba

"krajci" kdysi krajel, nyní stříka' sudno "

X řezat se krajci'

Hlaslov 155

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

krempole
obrodz' uaker⁷

Hlas Pav 202

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Erobot

plat Erobote

řepato
nem' cis. vřaz

H2 18

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

království

masl. → sem.

vstup zručnosti

#2 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

knížem' v břiše u nás
podle něm. Bauchgrimmchen haben
lid: skvrčí mu v břiše
Hlas LRSJ 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Exeč

mark. → fem.

ústup zúčtování

HZ 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

v. 1911
křítal

"neředne" m. křítal

Hlav. řov 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

krystal nepr. srov. cristal
Hlav-Pos 122

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

krtalet
Estaltovny!

z Romuleo z gestalt
sp. Estalt

81

#2 43

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Křeh

vznikl „z uelbale' a ueruale' v'jstomosti' "

HZ 37

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kšeft

sice zručné, ale daš přednost slovu čes.

HZ 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Suppl.
Křtati

"druhé"
lépe sřtati

HZ 39

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Šterný nepůzem se vztaž. rájmu.

Ta. Sbráuecra' uapula povídne A ona zapomněla

Hlavinka: ~~že~~ jmu' by ji uarval Ta, Ebera' zapomněla

„čestná nemůže vztažnosti“ „plyne to se slovan.
povahy“

Havlasa měl svůj spis ti, Ebera' se nevraceji' uadejrat:

Nevraceji' se nebo Oni se nevraceji'
„muž, Šterný se boji'“ - je uarven „muž - a boji' se“

Hlavinka ~~ed~~ LR SJ 104

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ktorý - jeuz
jeuz & jeuz "o vylučovací, omezovací, tedy se kvácí
vřovací výzu, o učom a učem učitelu"

ktorý "o učom a učem učitelu a učitelu
< Sám jím odpusti' pro velkouze, který jest předobrazem
krista, jeuz na se vzal hřích světa >
"nerachodavá se přemě ani v Bibli"
< Já jsem, kterýž jsem > spr. jeuz, ale nesnadná
výslovnost

MORAVSKÉ Hlav. Poč. 153
ZEMSKÉ
MUZEUM

Stery' u. Ze
[pokrystal ho za svatost, s Eterou uhradl ohen
s uibe >
"opr." Ze uhradl (svete)
Havarda LRSJ 105

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Skryj' o učitelů' x jenž' o učitelů'

směšují se

Hlav. L.R.S. 1121

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Ku 3

miesto "fréš" suchého a suchého 834
brdem zlykacie! Su odu

H241

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kuřák podle Hühneraugen
č. vrani oka

Hlas 100 188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kuže x pláka na vařeném mléku
sůl sůl s

Hlav LPSJ 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

květi³

138

nevhod. < zastavil se k vůli černé lávi >
< pohádali se k vůli Grejcaru >

9 je ve spojení s osobami
< učinil to k vůli rodičům >

Hlavňov

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

okruhy na ca'ku

germ.
u. obyčejné' evašné'

Hlav. Por. 150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lanole

Haviada navrhují za udne¹⁴ prva2ole20c

HZ 53

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

156 leč^v

"chybně" tam, kde má být ale
<idea'ly jsou vysoce, leč dávají' křídla >
spr. ale

7 "ná' výzvu. vyjímáči" x ale "odporováci" y
<za města nemohl být přijat leč Němec >

Hlav. pos.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ledovi' muzi, ledaci'

podle Eiswäner
l. kuzeli' svati'

"ukruejsi' gram."

Hlavkov 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

leda jen

"tuplovana' tupkura"⁴

Lvidaly jme vojady lada jen v Jitlavě >

Hlav Bor 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Lesní strážce
Furtwäng

m. hájů
Hlavinka, Povala 22

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lezení

posledy lezi' Ede

sp. Jan Ede
Hlav. Pos 194

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- li

"fintili vavtli za Erál Ašuri kilili
v Liliputavii"

↳ tázal se nemobli-li by ti mistri (Winter) >
"feEnti" nemobli-li ti mistri

Hlas Nov 227

MDRAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- li

u. Edyž, Edyžoli

< ufrál si Eliden, slo-li o prospěch uároda >

„ fr. “ Edyž, Edyžoli

„ první se zda' učení, učo → extra, ale je
cizi' “

Hlavní úřad LČS 106

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[libi'ci'se]

zvůčnějí : libi'vy'

< V hrase fuj' maluji' libové' obrazky >

H2 V8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

loket

86 Gebauer: 2. loket, 3. loket.

X mor. loket, lakta

87 eo uchet, paxuelit; delhet, clarinet?

Hlavov

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lze

„plyvá se tímto prostředkem“

↳ jak lze užívat vodu k léčbě? →
↳ to bylo lze předvídati →

Hlav. Pov. 180

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

macha

germ.

Hlav-rov 150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mačky

geran.

Hlav 100 150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

maloměřy'
spr. od Maloměřice

Heav 100 122

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

malý 'co je samó' x drobný 'čeho je více jedvařetio'
(dětí, litery, f'suit, f'emže)

Suň kupa se

<drobný spínatel
- in - restaurante>

Hlav - LRSJ 727

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Malý + název obce

Klein

stručněji deminutiv

~~Malá Kunčice~~ : ~~malé Kunčice~~ → Kunčice⁴
~~Malá Senica~~ : ~~malá Senica~~ → Senická
H2 13

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

malý + deminutivum
malý dra'čeniček
zlyš.

der kleine Postbinder

Hlav. Pos. 136

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Maly' + west. jmi X Velke'

745 Velke' Lovčice - Male' L. spr. Lovčice - Lovčičky

pod. Týn - Týnec - Týněc

Bystřice - Bystřička

Hrad - Hradec - Hradecice

7 "lichot' jim slovo Velky' ", něco "extra"

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

maršruta

„vesmados vylinouts“⁴

Hlav Vor 202

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

masopustní u'tek, před popelečnou striedou
spr. ostabkovy

Hlav Pov 147

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

masse'orhy

"nemadus vybranosti"

Hlas Pová 202

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

metla

č. kostě

"proč by mor. kvor měl se považovati takhle pro své
za nepřítelny moravi své?"

Hlas Dobr 147

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Meziříč // Medvíč

lid. m. „reclintus“ Meziříčci

kanak : meziřodci

#2 53

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

míjetí se s učněm [o suaze]
učněm bývá následně suazy
Hlav LRŠU 79

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Miloušy' & Milovice spr.

Hlav. Pos. 121

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mimo domu býti

sp. nebyti doma

Har-LRSel 122

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

místo udělati

něm. Platz machen

šfr. ubhuouti, ustoufiti, odstoufiti, odejiti, odseduouti;
odlehnuouti ...

fr. ôte-toi que je m'y mette
udělej místo šfr. ubhu

"Ede se hodi": vari // by baj //
šlid' se // řahni

H 2 58

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

miti.

jii ualiseni!
cizi! : tu maš, tu mate
čes. krátke! : na, nate

#2 54

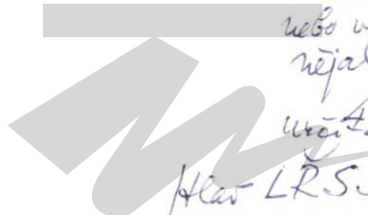

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

81
mít čas X kdy
šid. čl. Etkova
čas v dvojím vzu.

"čas vůbec, nezavídy na mne"
<je čas do hostela>
doba nebo chvíle, za kterou
nebo ve které akci vyhovati
nejakou fraci
nadu, kdy >
užitá' fraze >

82

Heav LRSJ 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

matičas x edy
sue čupě se

Hlav LŘS 122

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mlady'
nejmladší soud

das jüngste Gericht Germ.

H2 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

moci X smeti

moci čisto chybne nahrazuje smeti

[mohu se tomu podivat? > spr. smet

[kde si mohl dat jiné puzro > spr. smet

Hlas 100 149

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hexducha' netvola
tautologie

Hlav. pov. 136

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Wroclaw
Kunsthalle a Spz. Wroclaw

AZ 1/8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mys
Schedy' jak Eostelku' mys
v fiell. z rus.!

„divna' vone“

HZ 63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nižhousati

„droné“

HZ 39

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

na'

nekomu je kima na nohy
na hlavu
spr. v 4

Hlav Doz 225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

na⁴ u. k³

promluvíti na Boha ausprechen
„dobře“ s učoum

 Hlav. Pov. 225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

na kraj světa
na konec

sp. ~~na~~

kraj } "fisl."
konec }

Hlas 196

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

na⁶

Bruck na Litvě
an der Leitha

sp. nad Litvou

Bystřice an Hoslein

pod Hostýnem

lež Jožnov pod Radhoštěm

Hlav. Pov. 275

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

na konci rybníku

[dovešit toho do domu na konci rybníku]

op. konec rybníku „fršl.“

Hlas Nov 196

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nabyti rozum

Spz. rozumu

Heav For 216

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

216/111111

načex, fro-1, 2a- "provrtaly si cestu do francie
čestiny"
podle něm. wofür, woduž, wovon ...
Hlav LŽS 102

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

načítanosti

Trav: načítel není ani zručný ani - pardiňý "

nelze nic namalovat

„zručnější a pardiňější“; načítati

HZ 1/7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nadít se
než se naděje te

l. uadate
Hlas Pev 176

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

malá pravda u Surzela
... nemá nejmenší smyslu pro pol a vni g'a
Havskult 38

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nahlížeti

podle vlnseken
Hlavňov 179

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nahoru

již nahoru

< už jde nahoru >

sp. foebraziti:

H2 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nahý' x holý'
↓ co je hauber mit odryto' nackt x bloß

hola' noha, kuza, hlava
nachte Wahrheit = hola' pravda

Hlav-Pos 152

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nachmeliti se v koralu
významová „veshoda“

Hlas Pev 140

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nalézáti se

↳ by se plody nenalézaly převrácene' >
"duby žvást" 4

Harlow 135

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

napadáho x mor. napadá mu

dolož. u Havlíčků J. Holého

NR^v pro aruz. "fruliš chaf' divody"

Hav LRSJ 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

напоминати 2

nevhod. gen.

Hlas Post 216

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

naposledí

„nemí spr. m. rozdělo po frve“
(Hlav. Pos. 172

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

napřřád

Seřazení pořádk

Hlas Pev 172

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

napotom

bratčiji fotom

Klar Nov 172

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

naprosati'us

dostaci' : zati'us, ua-, pro-

Hlav. Dov 137

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

náprsní, podprsní Mor.

podle la cravatte, la chemisette; náprsenka

Plavcov 170

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MÚZEUM

napřal „nechutně žlt. na kúike nebo státi“
srov. sbč. nota od pána Vilema Zajice
Hlav. Por 179

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

následkem rozšíření "zbyt. vyřazená"
Hlav. Pov. 179

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

našlávi'

u-i' uťuost, raději našlá'

HZ 48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nasytiti se plavby
m. uabažiti se

„vezna' se tam hlad'“

Hlav Pov 151

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nauciti se znati
„cbyb.“ „poznati“

Hlav. Pr. 175

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

naveserz

kratičej veserz

Hlav Dov 172

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

navozovatí koho & čemu
1. navázání

Hlas Poo 176

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nařazení

spr. učiti se nařazení
uměti, říkati zřazení

čam
odřed

Hlas Pově 218

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nebo
aneb

X či

↓
"v obzř.", vyjadřující větu
"v obázce"

< ať je pod úrarem nebo jasno >

< je tam zima či teplo? >
< má-li věšiti či nemá >

"na lov. se dobře rozeknuvá"

Hlas P. 156

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

něco 'vím co' x cosi 'nevím co'

... se

▼
Hlav LRSJ 121

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nechati
 157 lassen — dati "vice činnost a přičina"
 nechati "nečinnost, drupnost", "lhostejnost & věci činnosti"
 Češka "fora'd jen da'va"
 Mor. "přiči's necha'va"

< reverda dala se chytouiti > chyb.
 < litoral, že se dal přemluvit > —"

158 spr. < nechte malých přijíti se muč a nebráně
 jim >

dal se viděti "přičinil se o to"
 nechal — "něci přičinou a při vlastní lhostejnosti byl viděn"

dej mi věděti X "nech mi věděti"
 "zraž" X "nepřelázej, když mi vědět chceš"
 dal ho zavít X "nechal ho zavít"
 "přiči"

159 < nechám se poroučet, pozdravovat > nespr. "ja' nezrazuji"

Hlas POU 157-9

nechati jiti

u. pustit

podle gehen lassen

Hlas Poo 149

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nechati si libiti

"horlivé zamítané"

"nemí tak špatně, jak se vyslová"

Hlav. list 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

reclati paduouts podle fallen lassen
m. upustiti co

Hlas Pev 149

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nechati padnouti

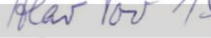
spr. pustiti, s-, u-

Hlas Pev 195

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nechá'm prosit "loupací' geru."
neexistuje: dáva'm prosit
spr. mor. ská'kali vás prosit
vyříd' prosbu

Hlas 100 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nejvyšší čas

höchste Zeit

u. srovnání čas

Heav Tor 150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

neřejičnost
"chybné" m. neřejičnost
Hlas Pav 172

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nevěsta

muža se tak vtipně chýžuje ženám
„nebezpečná a nešťastná hra v bezprostřední blízkosti
jemného a čistého slova nevěsta“

neřede : žance - sňak, by - chasné

hnať žance - ženila
byla

Havířka, Poraha ... '16 20

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nez X nezli

↓
"při jstém, skubčném"
<nez tu zhyne>

→ "při nejstém, pomyslém"
<nezli bych tu umřít mela>

Hlav LRS 122

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

než

"jékny' moraviscuus
mánu ho než ..."

"vlastně nemám než toho
jedineho"

Hlav Póv-151

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

než

<pravda jest už jedna>

Hlavně schvaluje s rozemí květu

HZ 61

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nežli "o něčem formálním, možném, neurčitelném, podmíněném,
nejistém"

X než "něčem skutečném, určitelném"

< Raději chci pracovat; nežli (bych měl) sebrati >

X [Víc se jich utopilo, než od meče padlo

Hlas 100 227

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nicméně váš frče < nyní doráral >

tautologie

Hlas Poo 138

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nocovatí

slc. m. dlouhé nocovatí HZ 54

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

noční strážník
podle Nachtwächter m. Fouocny
Hlavinka, Pováha 22

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

noha

[na důvěrné noze lyži] auf einem vertrauten
Fuße sein

"hrušky jermu."

Hlav. Por. 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

noha
[na valčce' uose] auf dem Kriegesfuß
„bruly' gem.“
Hlav Pov 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

noha

[na velice' uoze zibi.] auf einem großen Fuße
leben

"krubi' geru."

Alav Nov 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

noka, nočka
čes.

l. skl. slize, slizky

Hlas Pev 147

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

novec

Hlavicek dopravníků proti dlouhému potápěc

HZ 53

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Novojiczo

lid. m. Novojicického, vyhleda v Svatosti

H253

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mudle v polevce

starý způsob přípravy: leželo pod polívku

Hlav LKŠJ 20

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nutno

zjt.

[v čem hledáš nutno přičiny]

Hlav. por 179

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nutno „rozležlo se“

nutit = proti vůli, méněji: potřeba
(nutnost vlastenectví, bude nutno vydati
mapu, na to je nutno jít)

l: potřeba

vyhledá se částice nutno něm. musst?
našou zůstává oba

Hav. LRŠJ 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ryni' X sekdy - a'š
"zřítomni'ci" ↓ časova' odlehlost

Klav. Pov. 156

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

0

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

o⁴ Kas.

o hody, o Květnou neděli,

o střední večer (Rais)

dálo se o Zelený čtvrtek

v Tráse se o ten svátek pracuje

chyb. v m. v⁴: ve svátek, ve středu, na střední den

Klas 100 20

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

06 X v⁴ čas.

o veděliti a svátcích, o soudne'm dni
"pravneji"; v⁴

o poledni X v poledne

o vánočních X ve vánoce

o znači více oholo, asi, kdy nejšíne⁴
v " znači vícejšíne⁴

Hranovské 221
ZEMSKÉ
MUZEUM

obdariti toho rošem
„nehod.“

Hlas Pav 139

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obdržeti (vysvětlění)
m. dostati.

Hlav. Pov. 149

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oble'cati, sole'cati < rosili, Gabat > „horni' cast' tela“

x obouvati, zouvati < Galhoty, powozky, boty >
„dolni' cast' tela“

Hlas 100 155

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obužiti hlavu

sp. směřovati, pozdraviti směřati
obužce' kuce, nohy, } respri.
zuby

Hlav. Pov. 152

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obracovac[✓]

chyb. u. obrac[✓]

Hlav. Pos 172

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obrázek

jako obrázek hezrá

leže jako svet
jak malovana

#2 61

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Obdržeti:

vklad: Smyslu

erhalten

Hlavinka, Povaha ... 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obzvláste¹⁴

bratčejí zvláste

Hlav. Dov. 172

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obzvláštní
„druhá“

Blánský: obzvláštní

Z 39

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ocel

max. → fem.

ústup zvrátit

HZ 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

očekával, že se soubor⁷ očekávané
mor. uadal se, že

Hlav. br. 104

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oči X zradu

směšuje se

↳ narypal mu soli do zradu

Hlav LRŠJ 121

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odbytyj

zgt.

L po odbytych studiich >

Hlav. lov 179

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odkráglivat podle abkragelu
m. Galvroust & Brk

Hlav. Pov. 150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odstraňování železa
a železa a železa¹ u. odstraňování

142 54

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odvozovatí platy
s. odváděti

Hlav Pov 176

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohně u dělati něm.

opr. podfaliti, zatopiti HZ 58

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohled

"bessere" (z němečiny) " [byl v každém o-u období sboru]
"dobře" ve všem

Hlas Poo 225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohled

zřít.

< v tom o-u on vyhled >

Hlav. Pov. 179

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohled vřiti uáč

v fiedl. z rusi !

proti vřiti f-a
HZ 63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohledně^{v2} hloupe^{cn}
přání^m ohledně^m zřem^m spr. o 6
-interpelace o-č toho

Hlav. Pov. 174

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohlédne toho není žádná jednání s proudu
oduty žvást

Hlav. list 135

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ojedinělý "nové slovo"

nevhod. je v módě "při cházeli o-e"

sie kamen vereinzelt

sfr. <ojedinělá slova> = se všeho starého j-a
zůstala

"nem řády jediny"

Hlas 100 145

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oko m. pliv
oko suave >
jen v teci basu.

Hlav Pov 199

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oko

etwas in Augenschein nehmen

Hlas Poo-187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oko

venily' ten v oku
podle něm.

po česku v fátě

Hlav Pov 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

okolo
kratičej Golenu

Hlav-Pos 172

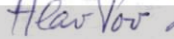

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

okolo²

[Posaditi hosty okolo stola]

l. o stůl (viz Gebeluv 274)

 Hlavov 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

okolo²

šel okolo řeky

spr. podle = podél²

šulka mu fičela okolo hlavy

spr. vedle (same'), hlavy

šel okolo našeho

spr. šel mimo

Hlas Nov 225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Olomouc

marš. → fem. ústup zručnosti

HZ 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

učení ovuce

podle ein geleiteter Lappen

Hlas Nov 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Opálený' die Sonne hat verbrannt sein Gesicht
m. očadly', osuably'

Hlaváč 1/5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

opálený (dřivo) x osmahlý (tvář)
směsují se

Hlav-LŽS-J 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

opatrovat. 2

vevlod. gen.

Hlav. Pov. 216

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Opěšalý vojín

neznači pouze infanteristu, ^{vu}čeka
výběz jízce, který opěšal

Harboř 145

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ofet se vrátiti
u Kosmára

„neodluťne“

HZ 64

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oplatka

půjčka za o-u

včetně nespr., ale oprávněno Evalei zúčtování

#2 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

opojovati

l. opájeti

Hlav Pov 176

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

opomenouti (opominouti!)
s. opomenuti

Hlav. Pov. 175

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

opovéděti toho, co "byne"
opovéděti se "obla'siti, ozna'miti"
opovéděti list Ueldzettel

Hlav Por 149

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ofortěm'

dvaběj' fortěm'

Hlav 100-172

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oproti:

Gratceji proti

Hlas Pvo 172

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ošetřovat 2

vevod. gen.

Hlav. Pov 216

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

otec

čičem' žičam' jest otcem myslu E „otke přelomene' „
fodle der Wunsch ist der Vater des Wortes z nem.“
der Gedanke

spř. myšlenka je matka slova
viz opatrnost je matka moudrosti

Hlas LRSJ 87

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

otec x matka

humanismus
renaissance

je otcem ...
je matkou ...

Hlav LRŠJ 87

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

otevřená hlava
spr. bystrá

offen

Hlas 100 150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

okružně praviti
spr. frim, upřimě

Hlav 100 150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Otto, 2. Otty (od Ota)
Hlav. Por. 75

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

otopovací polož.
"hloufě" u.

otopitel
Hlav. Vor 176

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

padat

čarta padá

lid. seda'

Hlas LŽS 129

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

celý paf

germ.

Hlav 100 150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

217 pakli "faslování" #
"bva' při druhé podzimce, Edyž / tato značí jistou,
8 opad předelá podzimky
↳ Budete-li podle těla živi zemřete; pakli
duchem sruby těla mrtví budete, živi budete

Hlasovo

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

parli

'naoparli'

"nefěru se » parlyje« od nejaré doly "

jeu tam, Ede družá podumána jest ofar fuvé

< Budeš-li zdráv, přijdeš; parli by ti nemoc bránila,

fiš' nám >

HZ 59

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pačeni' záhy
spr. záha

asi podle Sodbrunnen < Soda
Hlav. Pov. 140

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pamatovati Co, co (děda, ohen)

X p. si (obce, napomenuti)

X p. se, (ohs' k' vědomi' f'iranteti)

Hav LRSJ 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pamatovati se

„máči' přítomnost se zřamatovati se“

fr. p. si co

HZ 58

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řamabovati si sich werden řamabovati si

X-se zur Bestimmung kommen
řamabovati se

Hlav. Pov. 155

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

panoše

für. gen. přesazeny⁴ do novu. (!)
polemice⁴ Geb.

Hlas Bor 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Pappenheim^{1/2}'

Značka své P—ské germ.

Hlav. Pov. 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pár slov

nem.
eviti Eraklosti

Hlav Pov 172

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

par

i Edyž je to slovo zvučné, dat přednost Berolmu
Lfrjfel kerek na par dui' Albert >

HZ 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pausa

germ.
Hlav Pov 150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pech

z učen. student. slangu

šití se, protože ciz. nemá výraz vlasten
v obfadení β cizího stolu

HZ 78

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

peřt

učinil to na svou peřt

„ukrnejší“ germ. l. na svůj vrub

Hlav. Dov. 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pišolo (učde - a)
2. pišole

Hlav. Por. 75

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zirklok < Zierglocke
mas v sbírka na tvor.
podle věm. fem.

Hlav. Pov. 169-170

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fistole → Reitpuffer

von Lesen (Caerius)

gläserne → Jungfernzwinger

Nase → Löschhorn 'Zharin'a' >

Herzkult 86-7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

plac

z něm.
Swil: Dra'hesti

Hlas Poo 172

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

plac (ps. platz)

upřesnění pro Erathost

HZ 52

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

plaví "lyne ve svém p^řív. v^řem." ze plaví věci
p-e' pole, p-a' pole'óra
p^řidlo

Hlav. č. 147

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

část

Lhodičky s dvojitým p-čím
m. věko, mor. věko

Doppelmantel

Hlav. č. 150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

platiti souu ^{nerp.}
[pohřební frívody, plati-li uládenci]
Hlav Pov 134

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

platiti

na chuchvalce vlasu neplati zadny' listben
respr.

Klas L.R.S.J 80

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Plešov

~~z Plešova~~
z gen. Plešova < Plešev
Hlav. Por. 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

plümen!

Kuchen mit Füllung

c. s. plümen, mor. s. uadihon

Hlav. 188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MÚZEUM

pluění

soláče s p-ím Füllung
spr. s nádírkou

Hlav LRSJ 87

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pluy' slyt.
s kolečkem pluy'm smeti' >
Hlas Pov 179

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

po + aruz. čas

studovati po dva rody rectorie

l. p. d.

Blawov 195

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM